

VI MULGI MÄLUMÄNG IV ETAPP
KULLA LEERIMAJA, HALLISTE KIHELKOND
20.02.2019

I POOL

1) TÄHELEPANU! VIDEO! (Kaire)

<https://www.youtube.com/watch?v=p7NkFzlCkrE>

"See ei ole ainult kandlemuusika või kandlemäng, mida ta õpetab, vaid üleüldse muusikuks olemine ja ka muusikast mõtlemine ja isegi mitte see... Võibolla üldse elamine, et kuidas elada nii, et vanas eas oleks rõõm tagasi vaadata" ütleb tema õpilane ja kaaskandlemängija Eva Väljaots. Mis on videos nähtud kandlemehe nimi?

Vastus: Vanameister Heino Sõna

2) MULGI KEEL (Alli)

Legu panti täüs, pilluti tasatses, lepä - või paju aa panti pääle, agade pääl kivi. Nindapal´lu aeti kive pääle, et vii vällä võ´tt. Ku lämmemp aig olli, likkeve (ligunesid) nädäli aag är, külmempeg läits kolm-neli nädält ärä. Millest om jutt?

Vastus: Lina leotamisest linaleos.

3) VILJANDI VALD (Piia)

Nimeta pildil olev Viljandi valla asutus?

Vastus: Holstre-Polli Vabaajakeskus

4) MULGI VALD (Annely)

2019 aasta 1.jaanuari seisuga elab Mulgi vallas 7575 inimest. Keskmine vanus 46,7 aastat. Keda statistika järgi on elanike seas rohkem Mulgi vallas: mehi või naisi?

VASTUS: Mehi (3826, 50,5 protsenti). Naisi 3749- 49,5 protsenti

5) TÕRVA VALD (Anne)

“Riidajas seal Toosi talus elas Maali noor ja ilus. Vaevalt kuusteist sai ta täis, juba poistega ta käis.....” Mis rahvatantsu tantsitakse neid sõnu sisaldava laulu saatel?

Vastus: Riidaja polka

Tantsu seadnud Ilma Adamson, muusika Johannes Taul, sõnad rahvaluule

Allikas: “Metsa veerel väike maja”, J.Taul

<https://www.uttv.ee/naita?id=21644&keel=eng#>

6) SPORT (Enno)

Olümpiaajalugu tunneb üldse vaid kolme maadlejat, kes suutnud olümpiavõiduni jõuda nii Kreeka-Rooma kui ka vabamaadluses. Lisaks meie Kristjan Palusalule ja rootslasele Ivar Johanssonile on seda suutnud ka üks soomlane, kelle kullad tulid aastatel 1920 ja 1924. Selle soomlase perekond on hiljem tuntust kogunud tänu tema nimekaimust pojale, kes oli ühe mälestusväärse, Eestiski (eriti hästi nt Viljandis) tuntud ja omas ajas eduka, ehkki mõne aja eest tegevuse lõpetanud Soome kaubandusliku ettevõtte rajaja. **Seega, mis nime isa ja poeg kandsid?** (perekonnanimi annab 2 punkti).

Vastus: Kalle Anttila 30.08.1887 – 01.01.1975 (OM – i kuld Antwerpen vabas – ja 1924 Pariisis Kreeka – Rooma maadluses. MM- meister 1921 Helsingis ja 1922 Stockholmis (Anttila junior asutas Anttila kaubamajaahela).
Kalle Anttila (Kaarlo Einari Anttila 04.06.1926 – 17.02.1993 Florida USA).

7) VARIA (Piia)

Millise haldusüksuse vapp on pildil?

Vastus: Eesti alad kandsid **Eestimaa kubermangu** nime 1796 – 24. veebruar 1918.

Kubermang kuulus Venemaa keisririigi koosseisu.

Allikas: https://et.wikipedia.org/wiki/Eestimaa_kubermang

8) EESTI SADA (Annely)

Kõigi selle saare majadel on aadress, majanumber ja tänavanimi. Kokku on saarel kuus tänavat ehk teed: Tagamaa, Külaniidu, Karnapi, Kalavälja, Eerikneeme ja Kurikneeme tee. Mis saarest on jutt?

Vastus: Aegna

9) LÄTI SADA (Enno)

Läti tööruhmade koostöös võeti vastu Läti slõugan, Läti hüüdlause, kaubamärk, logo, mis tahes - „Zeme kas dzied“. **Mida see tõlkes tähendab?**

Vastus: Maa mis laulab. (See on palju sisukam, kui meie „Welcome to Estonia“)

10) PILDIVOOR (Anne)

Kus on pilt tehtud?

Vastus: Kulla leerimaja, Halliste raamatukogu

11) MULGI KULTUUR (Alli)

Siin on üits tore vanaaigne mööbliese, kudas ja mesjaos sedä kasutedi?

Vastus: Sii om kokkupandab käsitüükarp.

II POOL

12) MUUSIKA (Kaire)

<https://www.youtube.com/watch?v=nh34Bwqja1s>

"Ärgake, Baltimaad" on kolmes keeles esitatav Baltimaade laul. Laul loodi Balti keti jaoks, mis väljendas suurt protesti Nõukogude okupatsiooni vastu ning Baltimaade iseseisvuspüüdlust Molotovi-Ribbentropi pakti 50. aastapäeval.

Laulu nimetatakse ka Baltimaade ühishümniks. Läti keeles esitas laulu Viktors Zemgals, leedu keeles Žilvinas Bubelis aga **Kes esitas seda Eesti keeles?**

Vastus: Eesti keeles laulis seda Tarmo Pihlap. (Muusika autor Boriss Rezniks palus algul eestikeelset osa laulma Erich Kriegeri. Krieger keeldus ja soovitas enda asemele Pihlapit.)

13) MULGI KEEL (Alli)

Mes aastest om Vikerraadiun Mulgikiilse uudise ja kes neid toimetep?

Vastus : 20. sügüskuu päeväst 2005ndest aastest. Toimetep ja loep Ilves Kristi
Täisvastus - 2 punkti. Üits õige - 1 punkt.

14) VILJANDI VALD (Piia)

Millise Eesti – Läti ühisprogrammi käigus korrastati Viljandi vallas ligi 10 km kitsarööpmelise raudtee tammil asuvat matkarada?

Vastus: Eesti-Läti ühisprogramm Green Railways. Viljandi maakonnast osalesid selles veel Viljandi linn, endine Halliste vald ja Mõisaküla linn.

Allikas:

https://www.viljandivald.ee/documents/11546/18383793/ViljandiVald_november+2018.pdf/c8038f22-79cd-460d-a4e2-40bb28a25e6b

15) MULGI VALD (Annely)

Kuni su küla veel elab, elad sina ka...Nii ütleb laulusalm. Maru küla on hetkel kõige väiksem asundus elanike arvu poolest. Mitu inimest elab veel Mulgi valla väiksemas külas? (01.01.2019 seisuga)

VASTUS: 4

16) TÕRVA VALD (Anne)

1904. ja 1905.a sündisid Helme kihelkonnas Riidaja vallas õekesed Karin ja Meta Luts.

Metast sai tunnustatud näitleja, millises valdkonnas kogus kuulsust vanem õde Karin?

Vastus: Kunsti valdkonnas

17) VALIKU KÜSIMUS (Enno)

Millise organisatsiooni liikmeid kutsuti algselt kortšaginlasteks?

(Seda tehti Nikolai Ostrovski romaani „Kuidas karastus teras“ peategelase Pavel Kortšagini järgi)

NB! See kuulus kohustusliku lugemisvara hulka.

- a) Üliõpilaste ehitusmalev   b) Rahvamalev
- c) Õpilasmalev

Vastus: Õpilasmalev

18) VARIA (Piia)

Kuidas on püha Anna, kellele on pühendatud Halliste kirik, seotud Jeesus Kristusega?

Vastus: püha Anna on legendi järgi Jeesus Kristuse vanaema, neitsi Maarja ema. Illustratsiooniks ka Leonardo da Vinci maal 16. sajandist „Maarja ja Jeesus koos Annaga.“

Allikas: <https://et.wikipedia.org/wiki/Anna>

19) EV100 (Annely)

Idee nende rajamiseks sai alguse pärast II maailmasõda, idee alustalaks oli Austria arst Hermann Gmeiner. Esimene avati 1949.a. Tirolis. Eestis avati esimene 1995.aasta juunis. Avatuks kuulutas selle 23 aastane Norra printsess Märtha Louise. Mis asutusest on jutt?

Vastus: SOS- lasteküla

20) MULGI KULTUUR (Aili)

Mes aastest andas vällä Mulgi Uhkuse auhinda?

Vastus: 2012. aastest.

21) ESE (Enno)

Mis ese see on või milleks seda kasutatakse?

(Hansa on firma ja teise külje peal olev tähis D.R.G.M. 833796 patendi tähis.)

Vastus: Reguleeritav käsitikandi nõel (Linase riide peale joonistatakse „pilt“, alla tuleb silmus, mida hoitakse sõrmega kinni ja niimoodi kogu aeg torgatakse) „Hansa“ on firma ja teise külje peal on D.R.G.M. 833796 . See on patendi märk. (Tikkimine on eseme kaunistamine. Heegeldamine mingi asja valmistamine).

22) MOSAIIK (Anne)

Kes on pildil?

Vastus: EnnV ehk Enn Mihhailov - V Mulgi vanem

